

SLKKB

STOWARZYSZENIE
L I T E R A C K I E
IM. K.K. BACZYŃSKIEGO

XXIII

Ogólnopolski Konkurs Poetycki

o Nagrodę

im. K.K. Baczyńskiego

Łódź 2014

I Nagroda ~ Rafał Różewicz

W poniedziałek bądźmy ponad podziałami

Oto świat i jego miłość odwzajemniona
uderzeniem skowronka o szybę.
Lecz kot nie wyczuwa trafności przekazu
i zna książki opublikowane na parapecie
spogląda całym ciałem na to liczniejsze ciało,

jakby miał parcie na szkło. I chciał zbić
filozofię podziału bytów w jedną całość,
co pozwoli mu od razu przejść do rzeczy
istotniejszych. Jak ci obok; przecież
przechodzą tak samo siebie –

raz łatwiej, raz ciężiej, wlokąc po schodach
próbki nie z tego świata, ale zachęcające
do odwiedzin; tych zapachów, które
przez szpary w oknach pielgrzymują
do jego nosa oddać hołd zmaganiom ponad

sily. Niech trwają jeszcze, do końca
miejsc na szybie, zajętych przez ślady lapek.
Chcących zgłosić ustawę nakazującą
słońcu tylko wisieć? Przyświecać kotu,
by w końcu już tylko nad nim świecić?

Punkty styczne

Masz na sobie koszulkę, którą podnosisz
jak szlaban. Jak nie przekroczyć granicy
niepodległego państwa, którym ogłosiłaś się do czasu
pojawienia w drzwiach gościa – w znoszonym
ubraniu, lecz z walizką wypchaną niczym
więcej niż chęcią pokazania,

że oto potop nie jest lepszy od potoku słów,
który spada na mnie, aż moknę w myślach.
Przystal do konkurencji i jest na utrzymaniu serca,
co wybija nas z rytmu, gdy bijesz na alarm
mówiąc, że koszulka nie może trwać wiecznie
jak spodnie, które chcą jej wejść w drogę

na podłodze. I nawet moje lapsusy językowe
nie zmieniają twojego śmiechu w śmiech
wyrządzający zgodę na przedłużenie pobytu.
„Tu rządzi prawo pięści” – powiadasz,
co odbieram jako troskę, bo „wrócić” oznacza
przyjść na pewno. Czeakać, aż wypijesz herbatę,

odpowiadać, dlaczego tego nie robię.
Zachowywać się spokojnie, w myślach
układać moment, w którym znów powiesz:
„to nie takie proste” i każesz zostawić wszystko
na sobie, nie wchodzić – o tej godzinie tylko
klucz może z wrażenia upaść na koniec.

II Nagroda ~ Bogdan Furtak

*** glinianki

spadł kwaśny deszcz
skarłaly nawet ryby w twoich stawach
dzisiaj znów nie mogliśmy ich znaleźć
wjeżdżamy od strony miasta, pod słońce
z taniego plastiku

gdybym był kim innym
być może inaczej zapamiętałbym kąć
pod którym światło oblizuje
fasady pegeerowskich bloków, pustą i cichą
jak śmierć szosę, która zataczając się
wlecze za sobą w noc utyłane błotem
ufne pobocza

kartka

dzisiaj jestem pudłem pełnym pustych dźwięków
po mnie, jestem wszędzie i w niczym
się nie zawieram, czasem zapisują mnie
na karteczkach – jaki jest dzień, gdzie
i dlaczego znikam, dokąd się nie wybieram
wymieniamy listy słów do zapamiętania: bar przy drodze
rozbity neon, kamień, który zatyka krtań

albo napiszmy, że wciąż oddychamy
że takie to proste: być, otwierać oczy
mieć dom, w którym nie zamieszkam
mieć długie, sztuczne włosy
w kim innym układać się pod wiatr
mieć rozpruty brzuch, uciekać, wracać
widzieć wszystko

III Nagroda (*ex aequo*) ~ Czesław Markiewicz

Kto pierwszy ten lepszy

ojciec stoi nagi w oknie, nie ma nic
do roboty. więc całkowicie poświęca się
życiu. liczy auta na dole. lub gwiazdy na górze
świętego jakuba. wymyśla skąd wyjechały. dokąd jada
albo spadają. jest coraz bardziej nagi. dzień
coraz bardziej odziera go ze skóry. noc
coraz bardziej obnaża nagość. do kości albo samego parteru –

trzeba pozbierać to co wypadło
mu z głowy. żeby matka nie płakała. nie rozgrywała
krojenia cebuli. nie musiała cerować pięt achillesowi
albo parzyć lipę *wśród nocnej ciszy*. odkładać z końca języka
na czarną godzinę. uczyć mnie zliczać do trzech. żeby ojciec
umierał na czas. w czasie gdy nie rozpamiętywałem –

nie stałby więc nagi. i w oknie między
spadającymi z powiek luskami. mógłbym go sobie za to
wyobrazić pozapinanego od stóp po szyję. matka nie musiałaby
dzielić lez na czworo. bo nie stałby. w oknie. śmiertelnie
żywy. bo nic nie jest pewne. więc pewne jest
wszystko. jak ojciec którego nie ma. jako pierwszego na świecie –

Podróż pretensjonalna

matka siedzi na dworcu. bez biletu
do nikąd. kiedy dojeżdżam bywam
synem. kocha mnie. rosnę od tego. i wszystko
w domu. na lewo od splotu zazwyczaj słonecznego. matce
rośnie tylko ciasto drożdżowe i sztuczne pelargonie, nie –

wiem co lepsze. ślady krwi na pniaku czy plamy z rosolu
na niedzielnym obrusie. święte są jednak odstępem
między masakrowaniem lukrowanych baranków
a spadaniem bombek przed trzema królami. jednak
kiedy już nie ma kto unieśmiertelnić karpia z pustego talerza
parują w kierunku wszechświata przezroczyście purpurowe
klębki pamięci. wtedy do pociągu taranującego
stół wigilijny ma wskakiwać ojciec. nie spóźniony. ale
pociąg odjeżdża. matka wyciera oczy i krew
z siana. i czeka. nawet bóg nie wie
na co. będzie się musiał z tego tłumaczyć –

III Nagroda (*ex aequo*) ~ Janusz Taranienko

[05] kalki

ojcu

przez pierwsze lata, nim podjąłem decyzję,
myślałem o twoim zdaniu. czy powiedziałbyś
dobrze, synku, postępujesz, tak należy, czy raczej
byłbyś krytyczny. później, w zdziwieniu,

odkryłem wygodę leżenia na wznak z rękami
splcionymi pod głową. pojąłem też zalety
wieczornego okrywania nóg kocem. i to nieodległe
zdarzenie: cień na chodniku, znany. o krok

przede mną. zaskoczony – pamiętam – zacząłem
śledzić kierunek słońca i rozglądać się wśród
przechodniów. od tego czasu przestałem
przejmować się twoją opinią. nie muszę. po co, jeśli

ten mężczyzna w lustrze staje się twoim odbiciem.

[07] przedmioty: mieszkanie matki

matce, ojcu

nadszedł czas, by wysprzątać mieszkanie po matce.
do gołych ścian, bo nowi właściciele planowali urządzić je
po swojemu. eksmisja przedmiotów miała ustalony
porządek: rodzina, przyjaciele, instytucje charytatywne,

kontenery z używaną odzieżą. pamiętam, jak natarczywie
wypozażałem znajomych w meble, ubrania, naczynia. jak
przekonywałem hospicjum, że kroplówki i torby
medykamentów mogą okazać się przydatne. Reszta

przedmiotów, z nadzieją, że znajdzie się chętny, trafiła
obok koszy, pod daszek blokowej wiaty. najbardziej jednak
pamiętam tapczan. obstalowany jeszcze przez ojca. latami
wędrujący po wynajmowanych kwaterach, by po powrocie

zająć miejsce w pokoju dla gości. po uprzątnięciu rzeczy
wyszedłem. wracając zatrzymałem się przy śmietniku.
z porzućtego tapczanu patrzyły na mnie sprężyny, wystające
z morskiej trawy. wówczas, drugi raz w życiu, piłem wódkę

na ulicy, prosto z butelki. przy czym, ten pierwszy raz, był
dawnym młodzieńczym wyskokiem. ot, takim dla animuszu.

Nagroda TETIS ~ Piotr Kuśmirek

LARWA

ciemność cicha jak odwilż na płaskowyżu.
czy to ten kraj, ta rzeka zostawia wylinkę
wodorostów, wijąc się w dolinie? a jednak

jaszczurki i węże: spierzchnięte usta pustyni
szepczące modlitwy do majańskich bożków.
majaki, widma koni wśród agaw – mój meksyk:

karkołomne zbocza otulone mrokiem, droga
do oaxaca, na której pijani indianie wróżyli
z rzygowin początek końca. czy to wszystko

prawda, co o nas mówią, *gusano de maguey*,

braciszku?

BUTELKI

butelki pełne i butelki puste, jak wesole miasteczka o świcie

te zagubione celowo i te pochowane w zakamarkach domu
albo wspólnym grobie ze skarpetami, kapeluszem, walizką

i tą częścią mnie, o której chce pamiętać.
butelki win ciężkich i lekkich, słodkich i wytrawnych

tych odkupionych i tych nie do odkupienia, bo jeszcze nikt
nie wymyślił monety, którą można odwrócić dwa razy

butelki vermouthu, ginu, cognacu, calvadosu, pernodu, rumu,
whiskey & bourbonu, starej dobrej szkockiej, wódki & brandy

butelki tequili i butelki mezcalu. butelki mezcalu i butelki mezcalu.
butelki w *cantinas* i butelki w faktoriach. moje niezbite dowody na życie

Wyróżnienie (*ex aequo*) ~ Marian Lech Bednarek

nazizm

Każdy coś przeżył. Ja przeżyłem nazizm
samotności małych miasteczek. Te obozy można objąć
jednym spojrzeniem. Chodzimy w pasiakach na własną miarę.
Leją nas pejcze istnienia „poniżej”,
bo „powyżej” zajmują grube ryby,
które nie mieszczą się nam w głowie.

I każdy z nas, tak jak tu razem śpimy i pracujemy
ma wyznaczoną już datę egzekucji. A to, że nie rzucamy się
na druty, to tylko dlatego, że nazizm mamy we krwi.
Ale wystarczy mały podmuch wiatru,
by ktoś wskazał palcem – że to „ten”,
a całej reszty można się domyśleć.

Cała reszta jest zawsze otwarta jak powiedział
Timothy Garton Ash w kwestii samoograniczenia,
które jest kluczem dla sztuki.

Wyróżnienie (*ex aequo*) ~ Beata Kieras

Niartykułowane

Kiedy moja matka umiała jeszcze mówić,
o Bogu wypowiadała się w czasie teraźniejszym,
stosując zaimki nieokreślone – szłam za nią
ku *komuś kto gdzieś jest bo musi być jakaś siła*
która kieruje – myślałam, że widziała za dużo jak na krótki pacierz
przed snem, ale nie chciała mnie zawieść nad ciemny brzeg
kończący wszystko, nim zacznie się droga tak różna od wszelkich powrotów
i wygnań. Teraz, gdy nie rozumiem już jej słów, łatwo sobie wyobrażam
to miejsce – zdejmuję ubrania aż do pierwszej koszuli, obcinam włosy,
odkładam na piasku imiona – jeśli się spotkamy, nie będą potrzebne.

**Protokół z posiedzenia Jury
XXIII Konkursu Poetyckiego
o Nagrodę im. K.K. Baczyńskiego**

Dnia 18 lutego 2014 roku odbyło się posiedzenie
Jury XXIII Konkursu Poetyckiego o Nagrodę im. K.K. Baczyńskiego
w składzie:

przewodnicząca: Justyna Fruzińska (Łódź)
członkowie: Bogusław Bujala (Łódź)
Roman Honet (Kraków)
Monika Kocot (Łódź)
Paweł Marcinkiewicz (Opole)
sekretarze: Julian Czurko i Magdalena Skrzypczak.

Na konkurs nadesłano 102 zestawy.

I Nagrodę, w wysokości 1200 złotych, przyznano
panu **Rafałowi Różewiczowi** z Wrocławia za zestaw „Ufoludek z planety Ziemia”

II Nagrodę, w wysokości 700 złotych, przyznano
panu **Bogdanowi Furtakowi** z Zalesia Górnego za zestaw „Leica”

Dwie równorzędne **III Nagrody** w wysokości 500 złotych każda, przyznano
panu **Czesławowi Markiewiczowi** z Zielonej Góry za zestaw „paradygot romantyczny”
oraz panu **Januszowi Taranienko** z Białegostoku za zestaw „Tempus”.

Nagrodę TETIS, w wysokości 600 złotych, przyznano
panu **Piotrowi Kuśmirkowi** z Teresina za zestaw „Mezcal”.

Dwa równorzędne **Wyróżnienia**, w wysokości 300 złotych każde, przyznano
panu **Marianowi Lechowi Bednarkowi** z Czernicy za zestaw „Wiatr”
oraz pani **Beacie Kieras** z Gdyni za zestaw „Wincenty”.

Partnerem Konkursu jest firma

Michałczyk i Prokop

właściciel marki

